

Biskoppen over Københavns Stift

Afgørelse om varetagelse af tilsynsforpligtelse med Vor Frue Sogns Menighedsråd i 2014-2015 i forbindelse med sag om en kirkefunktionærs mulige seksuelle krænkelser af en mindreårig i en periode i 1990'erne

Med henvisning til Kirkeministeriets brev af 22. maj 2022 til dig, hvori ministeriet anmodede dig om en redegørelse i forbindelse med din gennemførelse af tilsyn med Vor Frue Sogns Menighedsråd, vender ministeriet hermed tilbage til sagen.

Din involvering som tilsynsmyndighed i sagsforløbet kan inddeles i tre faser:

- Sagens indledning og umiddelbare forløb den 14.-17. oktober 2014, da du af en sognepræst ved Vor Frue Kirke blev gjort bekendt med beskyldninger om en ansat kirkefunktionærs mulige seksuelle krænkelser af en mindreårig i en periode i 1990'erne.
- Sagsforløbet fra den 17. oktober 2014, hvor du fik at vide, at sognepræsten ville foretage politianmeldelse, til den 11. marts 2015, hvor du fik at vide, at politiet havde henlagt sagen på grund af forældelse.
- Sagens forløb efter den 11. marts 2015, hvor du fik at vide, at politiet havde henlagt sagen på grund af forældelse.

Kirkeministeriet finder, at du i perioden 14.-17. oktober 2014 reagerede hurtigt og proaktivt og uden unødigt ophold tog initiativ til at søge sagen belyst gennem møder og dialog med sognepræsten samt indhentning af generel rådgivning, herunder fra Kirkeministeriet. Du fik i den forbindelse oplyst, at etableringen af det angivelige forhold mellem kirkefunktionæren og den mindreårige i 1990'erne ikke havde tilknytning til den ansattes tjeneste ved kirken, men havde sit udspring i personlige relationer mellem de to familier, samt at der ikke umiddelbart var kendskab til andre episoder mellem den ansatte og konfirmander eller drengekoret eller til strafbare forhold i øvrigt vedr. den ansatte.

Kirkeministeriet finder endvidere, at du i perioden 17. oktober 2014 - 11. marts 2015 har opfyldt din tilsynsforpligtelse, idet du løbende efterspurgte information fra sognepræsten om sagens status hos politiet, og idet du sikrede dig, at også menighedsrådsformanden – i tillæg til sognepræsten og domprovsten, som er fødte medlemmer af menighedsrådet – blev holdt løbende orienteret.

Kirkeministeriet finder det dog sandsynliggjort, at du i forløbet efter den 11. marts 2015 i din vejledning af menighedsrådsmedlemmer med kendskab til beskyldningerne har givet indtryk af, at man ved at indgive politianmeldelse om

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
e-post km@km.dk

Akt nr.: 328963

Dette akt nr. bedes oplyst ved henvendelse til Kirkeministeriet

Dato: 14. november 2023

de angivelige forhold havde udtømt mulighederne for at følge op på oplysningerne om den ansattes mulige overtrædelse af deorumkravet, og at der således efter politiets henlæggelse af sagen ikke var mere, som menighedsrådet kunne eller burde gøre i sagen. Kirkeministeriet vurderer, at dette ikke er i overensstemmelse med menighedsrådets forpligtelse som arbejdsgiver.

Kirkeministeriet har således i lyset af den konkrete sag fundet anledning til at understrege, at et menighedsråd som offentlig arbejdsgiver ved behandling af dekorumsager ikke kan se bort fra en mulig uacceptabel adfærd, fordi den er sket uden for tjenesten, og ikke alene kan forlade sig på en eventuel politi- og strafferetlig opfølgning over for en ansat, som har udvist en mulig uacceptabel adfærd.

Det såkaldte deorumkrav indebærer således, at offentligt ansatte har pligt til både i og uden for tjenesten at leve op til den agtelse og tillid stillingen kræver. Som offentlig arbejdsgiver påhviler det derfor et menighedsråd at søge en ansats mulige overtrædelse af deorumkravet nærmere oplyst samt i det lys at tage aktivt stilling til eventuelle ansættelsesretlige skridt, under iagttagelse af de forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed og proportionalitet. Det gælder, uanset om adfærden har forbindelse til den pågældendes ansættelse, og uanset udfaldet af en eventuel strafferetlig opfølgning.

Et strafbart forhold hos en offentligt ansat vil ofte – men ikke i alle tilfælde – være uforeneligt med deorumkravet. Også andre handlinger eller undladelser end strafbare forhold kan være uforenelige med deorumkravet, ligesom der som udgangspunkt ikke gælder nogen forældelsesfrist ved overtrædelser af deorumkravet.

I tilfælde af straffesager bør en sådan stillingtagen normalt afvente straffesagens endelige afgørelse, og det ligger således inden for et menighedsråds lovlige skøn at afvente udfaldet af en politianmeldelse. En henlæggelse af en politiefterforskning eller frafald af en straffesag som følge af forældelse kan dog efter Kirkeministeriets opfattelse ikke fritage en arbejdsgiver fra at tage selvstændigt stilling til spørgsmålet om deorum, hvis dette er relevant.

Kirkeministeriet er dog opmærksom på, at du i din vejledning af menighedsrådsmedlemmer med kendskab til beskyldningerne mod den ansatte kan have lagt til grund, at en afdelingschef i Kirkeministeriet over for stiftet i en telefonsamtale havde lagt vægt på, at etableringen af det påståede forhold ikke havde relation til den ansattes tjeneste, men var sket uden for kirkeligt regi, og at afdelingschefen på den baggrund havde anbefalet, at man derfor også burde lade opfølgningen blive uden for kirkeligt regi, dvs. alene i form af en eventuel politianmeldelse.

Ministeriet finder anledning til at understrege som sin opfattelse, at den daværende afdelingschefs anbefaling var udtryk for en forkert rådgivning, idet den ikke tog højde for, at spørgsmål om en offentligt ansats overholdelse af deorumkravet kan vedrøre den ansattes forhold såvel i som uden for tjenesten.

Ministeriet finder på den baggrund samlet set ikke grundlag for at foretage sig yderligere i forhold til din varetagelse af tilsynet med Vor Frue Sogns Menighedsråd, jf. menighedsrådslovens § 45, 2. pkt.

Kirkeministeriet vil dog på given foranledning indskærpe over for de folkekirkelige arbejdsgivere og tilsynsmyndigheder, at offentlige arbejdsgivere har pligt til selvstændigt at søge ansattes mulige overtrædelse af dekorumkravet nærmere oplyst med henblik på aktiv stillingtagen til eventuelle ansættelsesretlige skridt, under iagttagelse af de forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed og proportionalitet. Det gælder, uanset om adfærden har forbindelse til den pågældendes ansættelse, og uanset udfaldet af en eventuel politi- og strafferetlig opfølgning.

Ministeriets afgørelse uddybes nedenfor.

I. Baggrund

Ved brev af 22. maj 2022 anmodede Kirkeministeriet om en redegørelse på baggrund af Berlingskes artikel samme dato under overskriften "Toppen i domkirken kendte til overgreb på barn: "Vi er i den alvorligste kategori af krænkelser"".

Artiklen byggede efter det oplyste bl.a. på samtaler med en række kilder, der havde eller havde haft tilknytning til Københavns Domkirke, Vor Frue Kirke.

Ifølge artiklen skulle en ansat ved kirken bl.a. have krænket et mindreårigt barn seksuelt i 1990'erne. Artiklen oplyste også, at menighedsrådets daværende formand, den daværende domprovst og Københavns biskop i 2014 blev informeret om beskyldningerne mod den ansatte.

Redegørelsen skulle belyse de nærmere forhold i forbindelse med din gennemførelse af tilsynet med Vor Frue Sogns Menighedsråd og bl.a. belyse:

- Hvornår du første gang blev bekendt med, at der tilsyneladende var problemer med krænkende adfærd fra den pågældende ansatte ved Vor Frue Kirke.
- Hvilke nærmere oplysninger om den pågældende ansatte du var blevet gjort bekendt med og hvornår.
- Hvorvidt – og i givet fald hvordan – du over for menighedsrådet fulgte op på de konkrete forhold, som du var blevet gjort bekendt med.

Kirkeministeriet anmodede også ved brev af 22. maj 2022 Vor Frue Sogns Menighedsråd som arbejdsgiver om en redegørelse.

Desuden bad ministeriet advokatfirmaet Kromann Reumert om at bistå med at sikre, at nuværende og tidligere ansatte, menighedsrådsmedlemmer og andre frit kunne oplyse om deres evt. kendskab til tilfælde af krænkende adfærd ved kirken. Advokatfirmaet blev bedt om at undersøge faktum og foretage en bevismæssig vurdering af de indberettede oplysninger.

Kirkeministeriet har modtaget din redegørelse af 31. maj 2022 og menighedsrådets redegørelse af 30. maj 2022. Desuden har ministeriet modtaget menighedsrådets berigtigelse af 7. juni 2022.

Sognepræst [NN], der også er medlem af Vor Frue Sogns Menighedsråd, har ikke bidraget til menighedsrådets redegørelser. Sognepræsten har over for ministeriet tilkendegivet, at dette beror på en aktiv beslutning fra den pågældende om ikke at bidrage.

Sognepræsten har i stedet den 30. maj 2022, den 17. juni 2022 og den 7. juli 2022 indsendt sin egen beskrivelse af begivenhederne i 2014-2015 til ministeriet, vedlagt eksempler på sognepræstens korrespondance med dig samt med udvalgte medlemmer af Vor Frue Sogns Menighedsråd og med politiet.

Kromann Reumert fremsendte den 22. november 2022 sin afrapportering til Kirkeministeriet, og den 19. december 2022 [offentliggjorde Kirkeministeriet en nyhed herom på sin hjemmeside](#), som bl.a. indeholdt en anonymiseret sammenfatning. Det bemærkes, at Kromann Reumert ikke fandt tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag for at konkludere, hvad der var passeret i den konkrete sag i 1990'erne. Kromann Reumert fandt heller ikke grundlag for at antage, at der i Vor Frue Kirke i København skulle eksistere et miljø eller en kultur, hvor der systematisk eller gentagne gange har været udvist krænkende adfærd af personer med tilknytning til kirken.

II. Centrale regler

II.A. Menighedsråds myndighedsansvar og biskoppers tilsyn hermed.

Menighedsråd er ansættelsesmyndighed/arbejdsgiver for kirkefunktionærer, jf. [lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.](#) § 22, stk. 1, hvorefter menighedsrådet træffer afgørelse om kirkebetjeningens ordning, samt [lov om menighedsråd](#) (menighedsrådsloven) § 34, stk. 2, hvorefter menighedsrådet ansætter medarbejdere ved kirke og kirkegård.

Menighedsråd er en lokal offentlig myndighed, hvis medlemmer vælges ved et demokratisk valg. Hverken menighedsrådet eller det enkelte medlem og står ikke i noget almindeligt underordningsforhold til nogen anden myndighed.

Ifølge menighedsrådslovens § 45, 1. pkt., varetages tilsynet med menighedsrådenes økonomiske forvaltning af provstiuudvalget og stiftsøvrigheden efter de bestemmelser, der er fastsat herom (bl.a. i lov om folkekirkens økonomi). Ifølge menighedsrådslovens § 45, 2. pkt., udøves tilsynet med menighedsrådenes funktion i øvrigt af biskoppen efter reglerne herom (bl.a. i lov om menighedsråd, lov om valg til menighedsråd og lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning, samt bestemmelser fastsat i medfør heraf).

Det følger af menighedsrådslovens § 24, stk. 1, at menighedsrådets beslutninger træffes i møder. Det følger videre af menighedsrådslovens § 29, stk. 1, at menighedsrådets formand forbereder og indkalder møderne, og af § 29, stk. 4, at formanden leder menighedsrådets forhandlinger og afstemninger og drager omsorg for, at rådets beslutninger indføres i beslutningsprotokollen.

Det følger desuden af menighedsrådslovens § 23, stk. 1, at menighedsrådets møder er offentlige, men at menighedsrådet kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Det følger endelig af menighedsrådslovens § 30, stk. 2,

at formanden på menighedsrådets vegne kan afgøre sager, der ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl, samt at formandens afgørelse forelægges menighedsrådet til efterretning på næste møde.

Et menighedsråds beslutninger og afgørelser som ansættelsesmyndighed over for kirkefunktionærer skal som udgangspunkt ikke forelægges for eller på forhånd godkendes af biskoppen. Et menighedsråd står således selv til ansvar for sine dispositioner som arbejdsgiver, uanset om dispositionerne har karakter af handlinger eller undladelser.

Kirkeministeriet lægger til grund, at en biskops tilsyn med et menighedsråds varetagelse af sit arbejdsgiveransvar, jf. menighedsrådslovens § 45, 2. pkt., har karakter af et almindeligt legalitetstilsyn. Det betyder, at en biskop primært skal føre tilsyn med, at menighedsråd varetager sit arbejdsgiveransvar efter reglerne, og at rådet lever op til de forpligtelser, der følger med dette ansvar¹.

Menighedsrådslovens § 45, 2. pkt., indeholder ikke hjemmel for en biskop til at pålægge menighedsrådet at træffe bestemte afgørelser i relation til menighedsrådets udøvelse af arbejdsgiveransvar over for sine ansatte i konkrete sager. Bestemmelsen indeholder heller ikke hjemmel for tilsynet til at gribe ind over for menighedsrådets ansættelsesretlige afgørelser, skridt eller undladelser, så længe udøvelsen af menighedsrådets arbejdsgiveransvar og -forpligtelser er lovlige og lever op til de gældende krav.

Selv om tilsynspligten ikke giver biskoppen mulighed for at udstede pålæg til menighedsrådet, kan biskoppen dog godt give råd og vejledning til menighedsrådet som led i sit tilsyn, ligesom biskoppen, hvis denne gøres bekendt med oplysninger om potentielt alvorlige ansættelsesmæssige forhold ved et menighedsråd, bør søge oplysningerne afklaret med henblik på varetagelsen af sin tilsynspligt. Biskoppens rådgivning kan f.eks. gå på, hvad der efter biskoppens opfattelse i en given situation vil være fornuftig arbejdsgiveradfærd eller god forvaltningsskik.

II.B. Offentligt ansattes pligt til at leve op til den værdighed stillingen kræver (dekorumkravet)

Det følger af tjenestemandenslovens § 10, at en tjenestemand samvittighedsfuldt skal overholde de regler, der gælder for vedkommendes stilling, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver. Manglende opfyldelse heraf vil udgøre en tjenesteforseelse.

Selv om dette dekorumkrav (værdighedskrav) til den ansatte er udtrykt direkte i tjenestemandenslovens § 10, gælder det også for alle andre offentligt ansatte, uanset om der er tale om tjenestemandensansættelse eller ansættelse på

¹ I den kirkeretlige litteratur er biskoppens almindelige legalitetstilsyn med menighedsrådene bl.a. omtalt i kapitel 12 i Preben Espersens "Folkekirkens styrelse" (Jurist- og Økonomforbundets Forlag 1990, 1. udg., 2. opl.) og på side 99ff. i samme forfatters "Kirkeret - Almindelig del" (Jurist- og Økonomforbundets Forlag 1999, 2. udg.). Det er også omtalt på side 153ff. i Preben Espersens "Lov om menighedsråd med kommentarer" (Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1998, 2. udg.).

andre vilkår, f.eks. på kontrakt eller efter overenskomst, og uanset om der er tale om ansættelse på fuld tid eller på deltid.

Akt nr.: 280495
Side 6

Manglende overholdelse af dekorumkravet vil som udgangspunkt udgøre en tjenesteforseelse, som en offentlig arbejdsgiver er forpligtet til at følge op på, jf. også PAV [kapitel 29.1.1](#). Den konkrete opfølgning afhænger af tjenesteforseelsens karakter og af ansættelsesforholdet, idet opfølgning på tjenestemænds eventuelle tjenesteforseelser skal ske i henhold til tjenestemandsløven.

Det nærmere indhold af dekorumkravet skal vurderes ud fra den ansattes stilling og den almindelige moralopfattelse i samfundet, jf. kapitel 8 (om pligter, ansvar og rettigheder) i Medarbejder- og Kompetencestyrelsens vejledning "[God adfærd i det offentlige](#)", der også fastslår, at man som offentligt ansat bl.a. skal overholde de regler og principper, der gælder for stillingen og arbejdsopgavernes udførelse, ligesom den ansatte på arbejdet og i fritiden skal udvise adfærd, der er passende i forhold til stillingen. Det fremgår tilsvarende af [kapitel 29.2.1.1](#) i PAV, at dekorumkravet ikke nødvendigvis er det samme for alle tjenestemandstillinger på samme niveau, og at tjenestens karakter fx kan have betydning.

Det fremgår af vejledningen "God adfærd i det offentlige", at et strafbart forhold ofte – men ikke i alle tilfælde – vil være uforeneligt med stillingen, men at det også kan gælde andre handlinger eller undladelser. Det fremgår endvidere af PAV, [kapitel 29.2.2.19](#), at der efter tjenestemandsløvens ordlyd intet er til hinder for, at der samtidig med – eller før – en eventuel straffesag indledes et tjenstligt forhør. Det fremgår dog samtidig, at et eventuelt tjenstligt forhør og deraf følgende eventuel ikendelse af disciplinær sanktion normalt bør afvente straffesagens endelige afgørelse.

Hvis en arbejdsgiver bliver opmærksom på forhold, som rejser tvivl om en ansats overholdelse af dekorumkravet, vil et naturligt første skridt ofte være at søge forholdet nærmere oplyst ved en tjenstlig samtale med den ansatte. En sådan samtale – herunder en eventuel tjenstlig tilkendegivelse – har ikke karakter af et disciplinært skridt i forhold til den ansatte, men det kan efter omstændighederne vise sig nødvendigt at følge op på samtalen, f.eks. ved at indlede disciplinærfølgning, jf. PAV, [kapitel 29.2.2.4](#) og [kapitel 31.5.1.1](#).

Arbejdsgiveren skal reagere hurtigst muligt efter at have fået kendskab til og klarlagt en tjenesteforseelse, hvis arbejdsgiveren vil gøre et ansættelsesretligt ansvar gældende, jf. kapitel 8 i "God adfærd i det offentlige". Mens arbejdsgiveren undersøger sagen, kan den ansatte om nødvendigt tjenestefritages.

Der er ikke regler om forældelse af ansættelsesretligt ansvar, og principielt forældes ansvaret derfor ikke, jf. kapitel 8 i "God adfærd i det offentlige". Det har dog betydning, hvor lang tid der er gået, siden tjenesteforseelsen fandt sted. Hvis der er gået lang tid, kan det medføre, at ansvar ikke kan gøres gældende, eller at der gives en sanktion, der er mildere end den, der ellers ville være givet. Det anføres bl.a. i vejledningens kapitel 8, at der normalt skal være særlige grunde, f.eks. meget grove forhold, hvis der skal gøres ansvar gældende for tjenesteforseelser, der ligger mere end cirka 5 år tilbage i tiden.

III. Det centrale sagsforløb

III.A. Sagens indledning og umiddelbare forløb 14.-17. oktober 2014

Sognepræst [NN] kontaktede dig første gang om sagen ved mail af 14. oktober 2014. Heri skrev præsten bl.a.:

”I går aftes blev jeg delagtiggjort i en viden af meget alvorlig karakter. Jeg kan ikke bære ansvaret for den viden alene, og vil meget gerne tale med dig så snart du har muligheden”.

Du besvarede sognepræstens mail samme dato kort efter, hvor du indbød sognepræsten til at mødes med dig næste dag.

Du mødtes med sognepræsten den 15. oktober 2014 og igen den 16. oktober 2014, hvor også en stiftsfuldmægtig og den daværende domprovst blev indkaldt til at deltage i mødet. Det bemærkes, at domprovsten er sognepræstens foresatte og, ligesom sognepræsten, født medlem af menighedsrådet ved Vor Frue Sogn, jf. menighedsrådslovens § 2, stk. 1.

Det fremgår nærmere af et notat af 16. oktober 2014 udarbejdet af stiftets sagsbehandler på baggrund af mødet, at sognepræsten gennem en ven var blevet bekendt med et angiveligt længerevarende forhold omkring 20 år tidligere, der involverede ”andet seksuelt forhold end samleje” mellem en ansat kirkefunktionær ved Vor Frue Kirke og en mindreårig, samt at etableringen af forholdet ikke havde tilknytning eller forbindelse til den ansattes tjeneste ved kirken, men havde sit udspring i personlige relationer/bekendtskab mellem de tos familier.

Det fremgår endvidere af notatet, at sognepræsten under mødet på forespørgsel oplyste, at denne ikke havde kendskab til, at der skulle have været episoder mellem den anklagede kirkefunktionær og enten konfirmander i kirken eller drenge fra drengeskolen, og at præsten heller ikke var bekendt med, at menighedsrådet skulle have modtaget indberetning fra Rigsadvokaten om strafbare forhold vedr. den ansatte.

Det fremgår endelig af notatet, at stiftet undersøgte straffelovens bestemmelser om forældelse og umiddelbart vurderede, at forholdet kunne være forældet afhængigt af strafferammen og forurettedes alder.

Ifølge notatet rettede stiftets sagsbehandler efter mødet telefonisk henvendelse om sagen (i anonymiseret form) til en daværende afdelingschef i Kirkeministeriet. Det fremgår i den forbindelse af notatet, at:

”[Afdelingschefen] skønnede at der, henset til det tidsrum der var forløbet og forholdets strafferetlige forældelse (forudsat forældet), ikke var anledning eller pligt for præsten til at anmelde forholdet eller pligt for tilsynet til at pålægge præsten at foretage anmeldelse. [Afdelingschefen] inddrog ved vurderingen også det synspunkt, at etableringen af forholdet ikke havde relation til XX s ansættelsesforhold, men var sket uden for kirkeligt regi og anbefalede på den baggrund, at man derfor også burde lade det blive uden for kirkeligt regi.

[...]

[Afdelingschefen] bemærkede dog afslutningsvis, at præsten selvfølgelig kunne vælge selv at gå til politiet og overlade vurderingen af sagen til dem, hvis han fandt ikke at kunne leve med den pågældende viden.”

Akt nr.: 280495
Side 8

Ministeriet har ikke fundet noget telefonnotat eller anden form for henvisning til samtalen blandt sine egne akter. Ministeriet har heller ikke haft mulighed for at forelægge oplysningerne i stiftets telefonnotat for afdelingschefen, idet denne er afgået ved døden.

Kirkeministeriet finder, at den daværende afdelingschefs anbefaling om, at lade beskyldningen mod den ansatte forblive uden for kirkeligt regi, var udtryk for en forkert rådgivning, da rådgivningen ikke tog højde for, at spørgsmål om en offentligt ansats overholdelse af dekorum kan vedrøre den ansattes forhold såvel i som uden for tjenesten.

Ministeriet finder det dog sandsynliggjort, at du i din efterfølgende opfølgning og vejledning af sognepræsten og domprovsten og senere af menighedsrådsformanden, jf. afsnit III.C. nedenfor kan have lagt afdelingschefens vurdering og anbefaling til grund som beskrevet i notatet.

I en mail til dig af 16. oktober 2014 skrev sognepræsten bl.a.:

”Kære Peter. Jeg har talt med kriminalpolitiet [...].

Beskeden var meget klar, at det ikke er op til mig at vurdere en evt. forældelsesfrist, men at jeg skal skrive en anmeldelse hellere i dag end i morgen med de oplysninger jeg er kommet i besiddelse af – herefter vil de overtage sagen.

Så det gør jeg i morgen.”

I sognepræstens redegørelse af 17. juni 2022 anfører han bl.a. om den umiddelbare opfølgning på mødet den 16. oktober 2014, at:

”Biskoppen var af den mening at forholdet selvfølgelig skulle anmeldes, men efter mødet kontaktede stiftsfuldmægtig [NN] dels ministeriet og dels [NN], der på det tidspunkt var ansat hos anklagemyndigheden. [...]

Det resulterede i at biskoppen senere på dagen ringede til mig, men nu med den anbefaling det ikke nyttede at anmelde sagen, fordi den var forældet.

Jeg var af en anden opfattelse, så jeg kontaktede politiet, som bad mig sende en anmeldelse, for det var ikke op til mig at vurdere om sagen var forældet”.

Det fremgår af en kopi af politianmeldelsen, som sognepræsten på ministeriets anmodning fremsendte til ministeriet den 7. juli 2022, at sognepræsten indgav politianmeldelse den 17. oktober 2014.

I menighedsrådets redegørelse af 30. maj 2022 er begivenhederne beskrevet således:

”Sognepræst [NN] møder ved anden lejlighed i 2014 den person, som jf. avisens oplysninger er blevet udsat for seksuelle krænkelser som barn. Sognepræsten bliver oplyst om en formodet seksuel krænkelse begået af den anklagede medarbejder mod personen, da vedkommende var barn i 1990'erne (ca. 25 år forud).

Sognepræsten oplyser hhv. domprovst [NN] og formand for menighedsrådet [NN] om anklagerne. Sognepræsten rådfører sig endvidere med biskoppen over Københavns Stift [NN] om mistanken. [...]

Akt nr.: 280495
Side 9

Biskoppen og domprovsten tilskynder sognepræsten, som har fået oplysningerne, til at gå til politiet, og vedkommende politianmelder sagen. Indholdet og formuleringen af anmeldelsen fremgår delvist af Berlingske den 25. maj 2022, men domprovsten, biskoppen og menighedsrådsformanden havde ikke adgang til anmeldelsen.”

III.B. Sagsforløb 17. oktober 2014 - 11. marts 2015

To uger efter sognepræstens indgivelse af politianmeldelsen skriver præsten en mail af 31. oktober 2014 til dig og den daværende domprovst. Heri anfører præsten bl.a.:

”Jeg lovede at holde jer orienteret ang. min anmeldelse [...].

Jeg har i dag i telefon talt med politiet [...] som har modtaget anmeldelsen og oprettet en sag. [...]

Betjenten sagde, at politiet var forpligtet til at underrette arbejdsgiveren, når der lå en anmeldelse af den karakter, og den anklagede havde omgang med børn.

Jeg ved ikke om det vil være klogt at forklare [menighedsrådsformanden ved Vor Frue Sogn] på forhånd hvad der foregår”.

Samme dag, den 31. oktober 2014, svarer du bl.a. sognepræsten således:

”Tak for orienteringen.

[...]

Du skal nok lige meddele [menighedsrådsformanden], hvem der ved besked”.

Sognepræsten svarer dig herefter samme aften bl.a.:

”Tak for opbakningen og støtten, det betyder meget for mig.

[...]

Jeg har aftalt at komme hjem til [menighedsrådsformanden] i morgen kl. 14.”.

En måned senere, den 1. december 2014, skriver sognepræsten i en mail til politiet:

”Jeg bliver spurgt af bl.a. biskoppen om hvornår at vi kan forvente der sker noget i sagen? Herunder hvornår [NN]s arbejdsgiver, menighedsrådet ved Vor Frue Kirke, vil blive kontaktet?

Efter du i telefonen fortalte mig at det er sædvane at politiet kontakter anmeldtes arbejdsgiver i sådanne sager, besluttede jeg i samråd med biskoppen og domprovsten at informere vores menighedsrådsformand [NN] om den anmeldelse jeg har indgivet til politiet. Formanden er klar over at det er

en alvorlig sag, men venter på en evt. henvendelse fra politiet, før menighedsrådet kan handle på deres viden om anmeldelsen.”

Akt nr.: 280495
Side 10

Det fremgår desuden af sognepræstens redegørelse af 17. juni 2022, at præsten og menighedsrådets formand sammen deltog i et møde om sagen hos politiet den 11. december 2014. På mødet blev det ifølge sognepræstens redegørelse bl.a. drøftet, at de anmeldte forhold var strafferetligt forældede, men at politiet ville undersøge muligheden for at indkalde den anmeldte kirkefunktionær til en afhøring eller samtale.

Ved mail af 18. december 2014 oplyste sognepræsten dig og den daværende menighedsrådsformand om, at politiet nu havde oplyst, at den anmeldte kirkefunktionær ville blive indkaldt til en samtale hos politiet efter nytår.

III.C. Sagsforløb efter 11. marts 2015

Den 11. marts 2015, skriver sognepræsten i en mail til politiet:

”Biskoppen har spurgt mig om en samtale til orientering [...]. Kan vi efter jeres samtale /afhøring d. 19. februar betragte sagen som lukket, at politiet har gjort [...] opmærksom på anmeldelsen, men at det var det?”

Politiets sagsbehandler svarer kort efter bl.a.:

”Ja, sagen er nu henlagt [...].

Håber, at der kan blive lagt låg på nu, og at det er muligt for jer at fortsætte samarbejdet.”

Samme dag skriver sognepræsten en mail til dig og menighedsrådets formand. Det fremgår bl.a., at:

”Politiet har meddelt mig, at min anmeldelse af [...] nu er henlagt efter han har været til afhøring. [...]

Jeg har takket politiet mange gange for deres hjælp i sagen.”

Samme dag svarer biskoppen på sognepræstens mail, og anfører bl.a. følgende:

”Så vidt så godt.

Jeg er interesseret i at vide, om du mærker nogen adfærdsændring. Jeg ville egentlig håbe det.

Du skal have tak for at du lagde mod og liv til denne omgang. Du gjorde det rigtige, men det ved jeg at du er overbevist om.

Skulle du ville tale med nogen vedr. dette fremover, ved du at du er velkommen.”

Menighedsrådet anfører om det videre forløb i sin redegørelse af 30. maj 2022, at:

”Med udgangspunkt i opfattelsen af at politiet ikke har fundet substans i sagen, går man ikke videre med sagen. Ingen af de tre medlemmer af menighedsrådet (formanden, domprovsten og sognepræsten) fremlægger således

sagen for de øvrige medlemmer af menighedsrådet. Der foreligger derfor intet notat på sagen.

Akt nr.: 280495
Side 11

Der indhentes fortløbende børneattester på de ansatte i Vor Frue Kirke. Der er senest indhentet børneattest på den anklagede medarbejder i 2018. Den er uden påtegninger. Menighedsrådet har således i 2018 politiets ord for, at hverken den pågældende eller andre ansatte har påtegninger eller tidligere forhold, der gør dem uegnede til at arbejde i kirken i nærheden af børn og unge.

Der gøres for en god ordens skyld opmærksom på, at det nuværende menighedsråd først blev bekendt med sagen i forbindelse med Berlingskes artikel af 22. maj 2022 – dette gælder også flere af de medlemmer, der sad i rådet i 2014 og fortsat er medlemmer af rådet.”

At menighedsrådet således ikke gør mere ved sagen efter den 11. marts 2015, støttes også af, at du i din redegørelse af 31. maj 2022 bl.a. har oplyst:

”Jeg blev senere sandsynligvis også i 2014 orienteret om, at præsten domprovsten og menighedsrådsformanden havde været ved politiet til samtale, og at politiet havde henlagt sagen.

Jeg må konstatere, at forholdet ikke blev strafferetligt forfulgt, og at menighedsrådet ikke efterfølgende henvendte sig til mig med forespørgsel om rådgivning.

I den konkrete sag ligger den efterfølgende ansættelsesretlige vurdering hos menighedsrådet, der har haft mindst samme faktiske viden om sagen som jeg.

[...]

Efter oktober 2014 blev jeg, orienteret om, at sagen var henlagt af politiet. Som jeg erindrer det, modtog jeg i slutningen af 2014 mails fra præsten, der stadig gav udtryk for bekymring. Disse mails har jeg i dag ikke selv umiddelbart tilgang til.”

Til belysning af din eventuelle vejledning af de menighedsrådsmedlemmer, som havde kendskab til beskyldningerne og oplysningen om politiets henlæggelse af sagen, har Kirkeministeriet fundet det relevant at inddrage følgende:

Med sognepræstens mail af 7. juli 2022 med supplerende materiale modtog ministeriet et billede af, hvad der fremstår som et uddrag af en mail fra dig til sognepræsten som svar på en sådan bekymring fra sognepræsten i lyset af en tilkendegivelse fra politiet om, at sagen formentlig ville blive henlagt på grund af forældelse. At dømme efter ordlyden og gengivelse af udvalgte passager i en artikel i Berlingske den 25. maj 2022, som ifølge artiklen er i besiddelse af mailen, er der tale om en mail fra dig til sognepræsten i december 2014.

Af det uddrag af mailen, som fremgår af sognepræstens fremsendte materiale den 7. juli 2022, fremgår:

”Mht. dine konklusioner må jeg ligeud sige, at jeg ikke finder dem rigtige.

Du har anmeldt det skete, politiet har taget anmeldelsen op, de har investigeret og konkluderet.

Vi lever i en retsstat og her er alle beskyttede. Du har gjort din borgerpligt.

Et menneske kan ikke forfølges for en evt. kriminel handling, der ikke er idømt. Det er heldigvis ikke en folkedomstol.

Personligt har du gjort, hvad du kunne. (Jeg undrer mig stadig over, at offeret ikke har anmeldt det for lang tid siden og jeg undrer mig over at din gode ven, der vidste om det ikke selv tog beslutningen, men overlod den til dig).

Jeg må sige at jeg er glad for at politiet ikke slipper sagen, men går videre og tilsyneladende også lader [NN] vide, at han er blevet investigeret."

Berlingske gengiver desuden følgende enkeltcitater, som angiveligt stammer fra mailen, i sin artikel den 25. maj 2022:

"Retssystemet bærer resten af ansvaret. Vi holder ikke selvjustits."

"[Jeg er] glad for at politiet tog sagen ud af vores hænder for selv at bedømme, hvor gammel sagen er."

"Et menneske kan ikke forfølges for en evt. kriminel handling, der ikke er idømt. Det er heldigvis ikke folkedomstol."

Kirkeministeriet bemærker for god ordens skyld, at den fulde mailkorrespondance ikke fremgår af den til Kirkeministeriet fremsendte dokumentation, ligesom det ikke fremgår entydigt, hvem der skriver sammen og præcist hvornår.

Kirkeministeriet lægger dog til grund, at der har fundet en mailkorrespondance sted med et indhold, som er egnet til at give indtryk af, at man ved at indgive politianmeldelse om de angivelige forhold havde udtømt mulighederne for at følge op på oplysningerne om den ansattes mulige overtrædelse af dekorumkravet, og at der således efter politiets henlæggelse af sagen ikke var mere, som menighedsrådet kunne eller burde gøre i sagen.

IV. Kirkeministeriets vurdering af varetagelsen af tilsynet

IV.A. Tilsynets umiddelbare reaktion på oplysninger om mulige overgreb

Kirkeministeriet noterer sig, at du uden unødigt ophold tog initiativ til at indkalde sognepræsten til møde efter dennes første henvendelse af 14. oktober 2014 om ikke nærmere angivne oplysninger af alvorlig karakter, og at du i løbet af de næste to dage søgte sagen belyst gennem møder og dialog med præsten samt indhentning af generel rådgivning, herunder fra Kirkeministeriet.

Ministeriet finder samlet set, at du i perioden den 14.-17. oktober 2014 reagerede hurtigt og proaktivt på sognepræstens henvendelse til dig om sagen.

Ministeriet noterer sig i den forbindelse, at du på møder og i dialogen den 15.-16. oktober 2014 sammen med sognepræsten og domprovsten, som begge var medlemmer af menighedsrådet ved Vor Frue Sogn, søgte afdækket, om andre – f.eks. børn med tilknytning til Vor Frue Kirke – aktuelt var eller tidligere kunne have været udsat for krænkelser, og at du på baggrund af oplysningerne fra mødedeltagerne ikke har haft anledning til at antage dette.

Ministeriet noterer sig endvidere, at både du og sognepræsten i dialogen den 15.-16. oktober har haft fokus på spørgsmålet om en politianmeldelse og mulig strafferetlig opfølgning på det angivelige forhold. Du har i den forbindelse søgt oplyst, om præsten havde pligt til at foretage politianmeldelse, og om du i givet fald kunne pålægge præsten at foretage anmeldelse. Og både du og præsten har aktivt søgt oplyst, om det ca. 20 år gamle forhold ville være strafferetligt forældet.

Ministeriet noterer sig i den forbindelse særligt, at både du og sognepræsten umiddelbart fandt, at sagen burde anmeldes til politiet, og at du efter indhentet generel rådgivning fra Kirkeministeriet og i overensstemmelse med dine tilsynsbeføjelser har overladt beslutningen herom til præsten.

Ministeriet noterer sig desuden, at sognepræsten som konklusion på dialogen oplyste dig om, at denne ville foretage politianmeldelse og også rent faktisk foretog politianmeldelse den 17. oktober 2014. Ministeriet finder det i den forbindelse ikke kritisabelt, at du i dialogen gjorde præsten opmærksom på, at en politianmeldelse formentlig ikke ville få strafferetlige konsekvenser for den ansatte pga. forældelse.

IV.B. Tilsynets efterfølgende opfølgning frem til 11. marts 2015

Kirkeministeriet noterer sig, at du i den efterfølgende periode på omtrent fem måneder frem til, at du den 11. marts 2015 modtog oplysninger om politiets henlæggelse af sagen, løbende holdt dig orienteret om udviklingen i sagen. Ministeriet noterer sig i den forbindelse også, at sognepræsten i flere henvendelser til politiet om status for politianmeldelsen henviser til dit ønske om at følge op på sagen.

Ministeriet noterer sig samtidig, at du senest den 31. oktober 2014 engagerede dig i, at formanden for menighedsrådet ved Vor Frue Sogn blev orienteret om sagen, herunder at der var sket politianmeldelse. Sognepræsten oplyste dig i den sammenhæng om, at han vil mødes med menighedsrådsformanden den følgende dag, ligesom sognepræsten efterfølgende flere gange orienterede dig og menighedsrådsformanden samtidig om status i sagen.

Det er på den baggrund Kirkeministeriets opfattelse, at du i perioden fra den 17. oktober 2014 til den 11. marts 2015 ud fra de tilgængelige oplysninger har opfyldt din tilsynsforpligtelse, idet du løbende har efterspurgt information fra sognepræsten om sagens status hos politiet, og idet du har sikret dig, at også menighedsrådsformanden – i tillæg til sognepræsten og domprovsten, som er fødte medlemmer af menighedsrådet – blev holdt løbende orienteret.

IV.C. Tilsynets vejledning af menighedsrådet om arbejdsgiveransvaret, herunder efter 11. marts 2015

Kirkeministeriet finder det sandsynliggjort, at du i forløbet efter den 11. marts 2015 i din vejledning af menighedsrådsmedlemmer med kendskab til beskyldningerne har givet indtryk af, at menighedsrådet ved at indgive politianmeldelse om de angivelige forhold havde udtømt mulighederne for at følge op på

oplysningerne om den ansattes mulige overtrædelse af dekorumkravet, og at der således efter politiets henlæggelse af sagen ikke var mere, som menighedsrådet kunne eller burde gøre i sagen.

Kirkeministeriet vurderer, at dette ikke er i overensstemmelse med menighedsrådets forpligtelse som arbejdsgiver.

Kirkeministeriet finder således i lyset af den konkrete sag anledning til at understrege, at et menighedsråd som offentlig arbejdsgiver ved behandling af dekorumsager ikke kan se bort fra en mulig uacceptabel adfærd, fordi den er sket uden for tjenesten, og ikke alene kan forlade sig på en eventuel politi- og strafretlig opfølgning over for en ansat, som har udvist en mulig uacceptabel adfærd.

Det såkaldte dekorumkrav indebærer således, at offentligt ansatte har pligt til både i og uden for tjenesten at leve op til den værdighed stillingen kræver. Som offentlig arbejdsgiver påhviler det derfor et menighedsråd at søge en ansats mulige overtrædelse af dekorumkravet nærmere oplyst samt i det lys at tage aktivt stilling til eventuelle ansættelsesretlige skridt, under iagttagelse af de forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed og proportionalitet. Det gælder uanset, om adfærden har forbindelse til den pågældendes ansættelse, og uanset udfaldet af en eventuel strafferetlig opfølgning.

I tilfælde af straffesager bør en sådan stillingtagen normalt afvente straffesagens endelige afgørelse, og det ligger således inden for et menighedsråds lovlige skøn at afvente udfaldet af en politianmeldelse. En henlæggelse af en politiefterforskning eller frafald af en straffesag som følge af forældelse kan dog efter Kirkeministeriets opfattelse ikke fritage en arbejdsgiver fra at tage selvstændigt stilling til spørgsmålet om dekorum, hvis dette er relevant.

Kirkeministeriet er dog opmærksom på, at du i din vejledning af de pågældende menighedsrådsmedlemmer om håndteringen af beskyldningerne mod den ansatte har lagt til grund, at en afdelingschef i Kirkeministeriet over for stiftet i en telefonsamtale havde lagt vægt på, at etableringen af det påståede forhold ikke havde relation til den ansattes tjeneste, men var sket uden for kirkeligt regi, og at afdelingschefen på den baggrund havde anbefalet, at man derfor også burde lade opfølgningen blive uden for kirkeligt regi, dvs. alene i form af en eventuel politianmeldelse.

Ministeriet finder anledning til at understrege som sin opfattelse, at den daværende afdelingschefs anbefaling var udtryk for en forkert rådgivning, idet den ikke tog højde for, at spørgsmål om en offentligt ansats overholdelse af dekorumkravet kan vedrøre den ansattes forhold såvel i som uden for tjenesten.

V. Særligt om biskoppens eventuelle inhabilitet som tilsynsførende

I sin redegørelse af 17. juni 2022 anfører sognepræsten afslutningsvis, at:

”For sagens fulde oplysning skal nævnes at biskoppen og domprovsten har en mangeårig venskabelig relation til [kirkefunktionæren], både før og efter anmeldelsen.”

Kirkeministeriet har derfor vurderet spørgsmålet om eventuel inhabilitet i din tilsynsvirksomhed med menighedsrådet, jf. [forvaltningslovens](#) § 3, stk. 1.

I den forbindelse har ministeriet den 14. april 2023 kontaktet dig telefonisk med henblik på at få dine bemærkninger til den omtalte relation mellem dig og kirkefunktionæren.

Du oplyste under samtalen bl.a., at kirkefunktionæren i november 1987 var fadder ved din datters barkedåb i Vor Frue Kirke, hvor din daværende hustru arbejdede som kirketjener, og der var dengang en venskabelig relation mellem dig og kirkefunktionæren.

Relativt kort efter barkedåben ophørte relationen bl.a. på grund af dit flerårige ophold ved sømandskirken i Hull i England, og er ikke senere genoptaget.

Som anført ovenfor har en biskops tilsyn med et menighedsråds varetagelse af sit arbejdsgiveransvar, jf. menighedsrådslovens § 45, 2. pkt., karakter af et almindeligt legalitetstilsyn.

Det er også oplyst i sagen, at kirkefunktionæren faktisk blev anmeldt til politiet den 17. oktober 2014, at du løbende har fulgt op på sagens status, at sognepræsten og menighedsrådets formand deltog i et møde om sagen med politiet den 11. december 2014, samt at politiet den 11. marts 2015 meddelte præsten, at de havde henlagt sagen.

Med henvisning til ovenstående, og til forvaltningslovens § 3, stk. 2, finder ministeriet ikke, at du i tiden fra og med oktober 2014 skulle have været inhabil som tilsynsmyndighed, jf. menighedsrådslovens § 45, 2. pkt., idet der ikke kan antages at have været fare for, at en afgørelse i sagen kan have været påvirket af uvedkommende hensyn.

VI. Kirkeministeriets afgørelse

Kirkeministeriet finder samlet set ikke grundlag for at foretage sig yderligere i forhold til din varetagelse af tilsynet med Vor Frue Sogns Menighedsråd, jf. menighedsrådslovens § 45, 2. pkt.

Kirkeministeriet vil dog på givent foranledning indskærpe over for de folkekirkelige arbejdsgivere og tilsynsmyndigheder, at offentlige arbejdsgivere har pligt til selvstændigt at søge ansattes mulige overtrædelse af dekorumkravet nærmere oplyst med henblik på aktiv stillingtagen til eventuelle ansættelsesretlige skridt fra den pågældende arbejdsgivers side, under iagttagelse af de forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed og proportionalitet. Det gælder uanset, om adfærden har forbindelse til den pågældendes ansættelse og uanset udfaldet af en eventuel sideløbende eller afsluttet strafferetlig opfølgning.

Med venlig hilsen

Henrik Vagner
HR-chef